

22 אפריל 2020
כ"ח ניסן תש"ף

לכל חברי ההתאחדות
חוזר מס' 14/2020

לכבוד
המנהל/ת הכללי/ת,
מנהל/ת כספים ו/או מנהל/ת משאבי אנוש

חברים יקרים,

הנדון: זכויות עובדים ביום הזיכרון וביום העצמאות

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה - יום שלישי 28.4.2020

1. על-פי חוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התשכ"ג-1963, עובדים שהנם הורים, הורי הורים, בני זוג, ילדים, אחים ואחיות של חללי מערכות ישראל, רשאים להעדר מעבודתם ביום הזיכרון, ולעניין זה ייראו את היעדרותם כאילו עבדו.
2. בסעיף 6(ב) לחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951, נקבע, כי עובדים רשאים לנצל יום חופשה ממכסת ימי החופשה הצבורים לזכותם ביום הזיכרון, ובלבד שהודיעו על כך למעסיקם 30 ימים מראש, לפחות.
3. בהתאם להוראות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה להנהגת שבוע עבודה מקוצר במגזר העסקי, במקום עבודה שבו עובדים 8 שעות ביום, שישה ימים בשבוע - יום העבודה בערב חג לא יעלה על 7 שעות. במקום עבודה בו עובדים 9 שעות ביום, חמישה ימים בשבוע - יום העבודה בערב חג יהיה עד 8 שעות. עבודה כאמור, של שעה אחת פחות מיום עבודה רגיל, תהא ללא פגיעה בשכר.

יום העצמאות - יום רביעי 29.4.2020

4. חוק יום העצמאות, התשי"ט-1949, קובע כי יום העצמאות הנו יום שבתון. עם זאת, ראש הממשלה רשאי להורות על קיום עבודה ושירותים, שאין להפסיקם ביום העצמאות. מכל מקום, על-פי פסיקת בית הדין לעבודה, במקום עבודה שאינו נמנה על מקומות העבודה שיש להפעילם בחג, המעסיק אינו רשאי לחייב את עובדיו לעבוד ביום העצמאות, אלא בהסכמה.

אגף עבודה ומשאבי אנוש

5. המחוקק לא הגדיר בחוק מהו טווח השעות של יום העצמאות, אולם על-פי הנחיות וחוות דעת משרד הכלכלה והתעשייה, יום העצמאות לעניין חוקי העבודה יחול בזמנים בהם חל יום העצמאות, קרי מפתחתו הרשמית בשעה 20:00 בערב יום העצמאות ועד סיומו בשעה 20:00 בערב למחרת.

6. בהסכמים קיבוציים ובצווי הרחבה נמנה יום העצמאות על תשעת ימי החג, בגינם מחויבים המעסיקים בתשלום לעובדיהם. עובד זכאי לתשלום דמי חג בגין יום העצמאות, בתנאי שעבד לפחות שלושה חודשים במקום העבודה, ובתנאי שלא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני ויום אחרי החג) אלא בהסכמת המעסיק. עובד חודשי אינו זכאי לתשלום נפרד עבור ימי חג.

7. סוגית תשלום שכר עבור עבודה ביום העצמאות לא הוסדרה בחוק, אולם מקובל לשלם לעובד המועסק במועד זה שכר גבוה מהרגיל. אשר לשיעור התשלום, הדעות חלוקות:

על-פי הנחיות משרד הכלכלה והתעשייה מיום 3.5.16, עובד הנאלץ לעבוד ביום העצמאות, אשר מקום עבודתו כלול ברשימת מקומות העבודה שמפרסם משרד ראש הממשלה שיש להפעילם גם ביום העצמאות, זכאי לגמול בגין עבודה ביום חג ובנוסף יום חופשה חלופי או לתשלום של 200% בגין העבודה בפועל ובגין השבתו.

על-פי פסיקות בתי הדין לעבודה, יש לשלם לעובד שהועסק ביום העצמאות גמול עבור עבודתו בשיעור 150% משכרו הרגיל. בפסקי הדין נקבע, ככלל, כי יש לשלם לעובד שעבד בחג גם תוספת של דמי חגים בשיעור 100%. נציין, כי השאלה האם יש לשלם דמי חגים לעובד שעבד בחג, בנוסף לגמול בעד עבודתו, נדונה בימים אלה בבית הדין הארצי לעבודה.

8. לתשומת לבכם, במקומות עבודה בהם חלים הסכמים קיבוציים, צווי הרחבה, הסכמים אישיים או נוהג מחייב, ואלה מטיבים עם העובד, יש לנהוג בהתאם להוראה המטיבה.

9. לשאלות נוספות ניתן לפנות לאגף עבודה בהתאחדות התעשיינים על פי הפרטים הבאים:

למנהל המשפט הקיבוצי עו"ד מוטי עזרן בטל' 03-5198824
ובדוא"ל motia@industry.org.il, או לח"מ בטל' 03-5198819 ובדוא"ל
michalh@industry.org.il

בברכת חג עצמאות שמח,

מיכל וקסמן חילי, עו"ד

מנהלת האגף

המידע שלעיל הינו בבחינת מידע כללי ותמציתי בלבד, ואינו מהווה חוות דעת או ייעוץ משפטי.
יש לקבל עצה מקצועית נפרדת לכל פעולה משפטית או אחרת בקשר לאמור במסמך זה.